

19 תשרי
R'Solovitchik 1135

(1)

76

ויקרא, חוריע יב, 5-8

for a sin-offering,	לחטאת	5. But if she bear a maid-child,	5 ואם נקבה תלד
unto the door of the tent of meeting,	אל פתח אהל מועד	then shall she be unclean two weeks,	ושמאה שבעים
unto the priest.	אל הכהן:	as in her impurity;	כנדתה
7. And he shall offer it before the Lord,	7 והקריבו לפני יהוה	and threescore and six days	וששים יום וששת ימים
and make atonement for her;	וכפר עליה	shall she continue in the blood of purification.	תשב על דמי טהרה:
and she shall be cleansed from the fountain of her blood.	וטהרה ממקור דמיה	6. And when the days of her purification are fulfilled,	6 ובמלאת ימי טהרה
This is the law for her that beareth,	זאת תורת הילדת	for a son, or for a daughter,	לבן או לבת
whether male or a female.	לזכר או לנקבה:	she shall bring a lamb of the first year	תביא בבהן שנהו
		for a burnt-offering	לעולה
		and a young pigeon, or a turtle-dove,	ובן יונה או תור

(1)

(2)

רמב"ן שחקריב כופר נפשה לפני ה' שחטהר ממקור דמיה, כי האשה בלדתה תהיה לה מעין נרפס ומקור משחת⁴⁰. ואחרי עמדה בימי הנקיון, או בימי יצירת הולד, לזכר או לנקבה⁴¹, תביא כופר נפשה שיעמוד⁴² מקורה ושתטהר, כי השם יתעלה רופא כל בשר ומפליא לעשות⁴³. ורבותינו אמרו⁴⁴ בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת לא אוקק עוד לבעלי. ועיקר הכוונה בזה כי בעבור שהיא נשבעת מתוך הצער, ואין השבועה ראויה להתקיים מפני היותה משועבדת לבעלה, רצתה התורה לכפר לה מעלות רוחה⁴⁵, ומחשבות השם יחברך עמוקות, ורחמי מרובים שהוא רוצה להצדיק בריותיו.

כל יקר: אשה כי תזרע וילדה זכר. ארז"ל (נדה לא) איש מזרע תחילה יולדת נקבה אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, והמפרשים כתבו שזה ענין טבעי, וק"ל מה צורך בהודעת ענין זה בפרשה זו המדברת מטומאת יולדת שבעה לזכר וי"ד לנקבה, ועוד מה ענין מצות המילה לכאן אע"פ שנוכל לומר שרצה ליתן טעם למה נתנה המילה בשמיני והוא כדי שלא יהיו הכל שמחים ואביו ואמו עצבים (שם לא); שהרי יש לה טומאת ז' מ"מ כדי ליישב כל הקושיות בדרך אחד אומר אני שכל זה נמשך בדרך טבע מן חטא הקדום כמ"ש וטהרה ממקור דמיה, כי החטא הקדום של חוה הוא מקור נפתח לדמים טמאים אלו לחטאת ולנדה כמו שמצינו (בעירובין ק:); אמר רב יצחק בר אבדימי הרבה ארבה עצבונך. אלו שני טיפי דמים דם נדה ודם בתולים כו', וכן משמע בירושלמי פרק במה מדליקין (הל"ו) שחטא של חוה הוא מקור לדם נדה, לכך נאמר וטהרה ממקור דמיה כי כל הנשים צריכין טהרה על חטא ראשון אשר ממנו נתפשטה הטומאה והזהמא בעולם וגרם לכל הנולדים טומאת ז', כי אילו לא חטא האדם היה כמלאך אלהים למעלה מן מערכת ז' כוכבי לכת ובחטאו הוסר ממנו הרוחניות ונפל תחת ממשלת המערכה אשר מצדם נמשכה הטומאה לאדם כי כל דבר גשמי נופל תחת מספר ז' כוכבי לכת, וז' ימי בראשית, וכל שמיני רוחני כי הוא למעלה מז' כמבואר למעלה פר' שמיני (ט א).

(3)

פרישה קדושים

הדעת כו' ובהנה פ' ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה' היינו שהם נחלקין לבעלים בירושלים ודבר זה הלולים לה' הוא שמשלו שם לשבח ולהלל לשמים. והנה כתיב ששם עלו שבטים כו' להודות לשם הוי'. ויש להבין ענין ההודאה וההילול שאלו מהללים אוחו ית' לחיזה ענין הוא הוא הלא הוא ית' מרומם על כל זכרה וזכרה ולו דומיה תהלה אך הענין ע"פ מ"ש ואחה קדוש יושב תהלות ישראל דהנה ח"ם ז"ה רם ומתנשא עד אין קץ מגדר התהוות כל העולמות שהוא ז"ה בעלמו קדוש ומובדל כו' רק התהוות כל העולמות הוא רק מבחי' שמו היינו שכל מדותיו

וכי תבואו אל הארץ ונמעתם כל עין מאכל כו'. ובשנה הרביעית כו'. ולרז"ל זכרות קדושים פכ"ה מי יגלה עפר מעיניך אלה"ר כו' והרי צניק ממתיין לערלה שלש שנים כו' ע"ש. ומזה יש ראיה לפי הש"ך על החזרה שפי' שמונה זו הוא תיקון למטא עין הדעת שאלמך בו ג"כ כי טוב העין למחלל [ואלה"ר נלטווה עליו בשעה ע' ובשעה י"ד עבר, ואלו המתיין ג' שעות עד שבת היה כל פריו קדש הלולים. וכנגדם נלטוו בנטיעה שלש שנים יהיה לכם ערלים כו' ע"ש חזר כונת המדרש והרי צניק ממתיין כו' שבהם הם מתקנים מטא אלה"ר צניק

שורה ד"ה ולכו. נרפס: בהגלות, וצ"ל: בהגלות נגלות בחי'.

2) 'Bride and bridegroom are young, physically strong and passinally in love with each other. Both have patiently waited for this rendezvous to take place. Just one more step and their love would be fulfilled, a vision realized. Suddenly the bride and the groom make a movement of recoil.'

The bride and groom must now wait and wait for many days until they are permitted to have any physical contact.

'The heroic act did not take place in the presence of jubilating crowds; no bards will sing of these two modest, humble people. It happened in the sheltered privacy of their home, in the stillness of the night....This kind of divine dialectical discipline is not limited to man's sexual life, but extends to all areas of natural drive and temptation. The hungry person must forego the pleasure of taking food, no matter how strong the temptation; men of property must forego the pleasure of acquisition, if the latter is halachically and morally wrong. In a word, Halacha requires man that he possess the capability of withdrawal. " (Tradition, 1978, 'Catharsis' pp. 45-46)

זרק שלישי

3) עקבאי בן מהללאל אומר: הסתבל בשלשה דברים, ואין אתה בא לידי עברה. דע מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון. מאין באת, משפה סרוחה. ולאן אתה הולך, למקום עפר, רמה ותולעה. ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא.

4) קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כלהארץ כבודו:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts: the whole earth is full of His glory.

ואמר אוילי כיינדמיתי פי איש טמא שפתיים אנכי ובחוף עם טמא שפתיים אנכי ישב פי את המלך יי צבאות ראו עיני:

(ibid. 6, 3)

Then said I: Woe is me for I am undone; because I am a man of unclean lips, and I dwell in the midst of a people of unclean lips for my eyes have seen the King, the Lord of hosts.

(ibid. 6, 5)

Perhaps this then is the significance of the defilement and the sin-offering applicable to the woman in childbirth. The new life within her made her deeply conscious of the greatness of the Creator, and at the same time of her insignificance and the dust, ashes and impurity of man's origins and for this reason she brought a sin-offering.

כ' מ' 308
J.B. Schodak
י"ג

10

27

מצורע

יד א וידבר יהוה אל-משה לאמר: ב זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והויבא אל-הכהן: ג ויצא הכהן אל-מחויץ לפתחה וראה הפהו והנה גרפא נגע הצרעת מו-הצרוע: ד וצוה הפהו ולקח למטהר

2)

The Rav claimed that 'in olden times a person like this was often killed or, at the very least, driven out of town. From time to time he was offered a meager supply of food, thrown to him like food thrown to a dog. He was treated harshly for the sin of having contracted a disease.'
(‘Chumash Mesoras HaRav’, Vayikra, pp. 94-95).

3)

תפילת שחרית

46

ברכת כהנים - בארץ ישראל
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו בקדשותו של אהרן, וצונו לברך את עמו ישראל באהבה.
הש"ץ מקריא מלה במלה: **ברוך יי וישמך.**
יאר יי פניו אליך ויחגך.
ישא יי פניו אליך וישם לך שלום.

משנה ברורה

4)

העם [מ"א בשם כנה"ג]. ויש אומרים, שטוב יותר שהפנים יעמדו במזרח אף-על-פי שההיכל הוא לצד אחר, והעם יעמדו נגדם פנים נגד פנים [פר"ח והביאו הפמ"ג]. (לו) שני פנים השונאים זה את זה, ואפילו נדרו הנאה זה מזה, (לס) מתרין לעלות ביחד, ואין אהד יכול לומר לחברו: עלה אמה בשחרית ואני אעלה במוסף או להפוך, פי יכול לומר: אני רוצה לברך בשמיתון (לט) אכל פהו שהצבור שונאים אותו או הוא שונא את הצבור, ספנה הוא לפהו אם ישא פסיו (ולכן יצא מבית-הקנסת קדם "רצה", אם אינו יכול לכה את יצרו ולהסיר השנאה מלבו); ועל זה תקנו בברכה "לברך את עמו ישראל באהבה": (לח) ואם הוא אהד וכו'. ואפילו אם יש עמו

5)

פרשת ראה

ספר דברים / 1016

ו ואשר יהיה לך את-אחיה תשטט ידו: אפס פי לא יהיה בך אביון פי ברוך יברך יהוה בארץ אשר יהוה אל-הויה נתן לך נחלה לרשתה: וק אם-שמוע תשמע בקול יהוה אל-הויה לשמר לעשות את-כל-המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום: פי יהוה אל-הויה ברוך באשר דבר-לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים וכן לא ימשלו: פי יהוה בך אביון מאחד אחיה שערך בארץ אשר יהוה אל-הויה נתן לך לא תאמץ את-לכך ולא תקפץ את-ידך מאחיה האביון: פי פתח תפתח את-ידך לו והעבט תעביטנו בי מחסרו אשר יחסר לו:

1)

23. Speak unto Aaron and unto his sons, saying: on this wise ye shall bless the children of Israel; saying unto them:	23 דִּבֶּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם: ס
---	---

23. Saying unto them (The form אָמַר is similar to the forms זָכוֹר ("remembering"); שָׁמַר ("keeping"); in O. F. <i>disant</i> .)	23 אָמַר לָהֶם. כָּמוֹ: זָכוֹר שָׁמַר, בְּלַעֲזֵי דִישׁוֹנִיט:
--	--

2)

The primary responsibility of the *kohen* is in the educational realm. Therefore the actions and conduct of the *kohen* apply to each Jew. "We have become specialists in criticism," said the Rav. "We search out the blemishes of others. However, we have overlooked one significant point: the priest who declares a person unclean must go outside the camp to the afflicted individual in order to purify him." (*Kol Dodi Dofek*, Ktav 1992, p.79).

3)

REB ARYEH'S Sayings

Why do we bless the *kohanim* and thank them as they leave the *dukhan* [dais] from which they blessed the congregation? Were they not commanded by the Torah to bless the people of Israel?

Indeed they were, but of their own accord they added the precious element of love – *Ha-mevarekh et ammo Yisrael be-ahavah*. For that they deserve our thanks.